

Dato 11. september 2017

PLO Analyse

2/3 af landets læger har nu lukket for flere patienter

Hovedbudskaber:

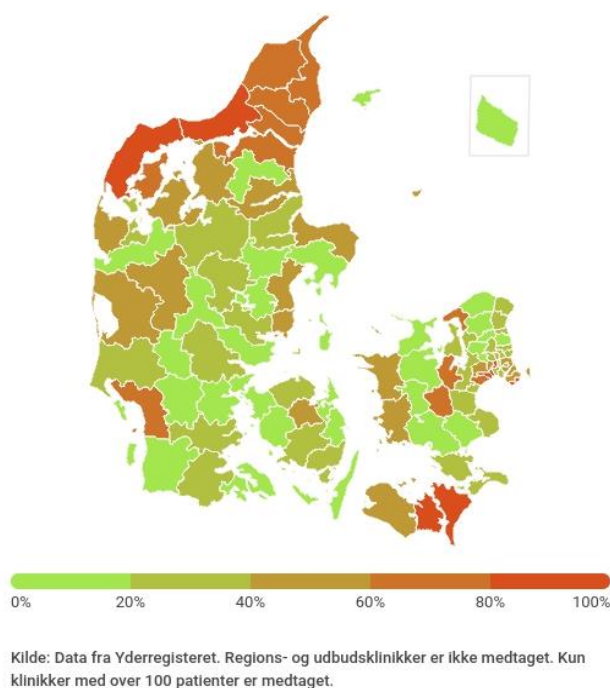
- Det meste af Nordjylland, det sydlige Sjælland og Lolland-Falster, Bornholm, kommunerne Kalundborg og Halsnæs, samt flere kommuner på den københavnske vestegn og flere større jyske byer defineres som lægedækningsstruede områder.
- 2/3 (67 pct.) af alle praksis har lukket for tilgang. Det er en markant stigning i forhold til 2014, hvor 38 pct. af praksis have lukket for tilgang.
- Der er stor sammenhæng mellem kommuner med lukket for tilgang og de lægedækningsstruede områder.
- Dog har størstedelen af de sjællandske kommuner, København og kommuner på Amager og de jyske byer som Vejle og Herning en stor andel praksis med lukket for tilgang, men er ikke defineret som lægedækningsstruede områder.

Baggrund

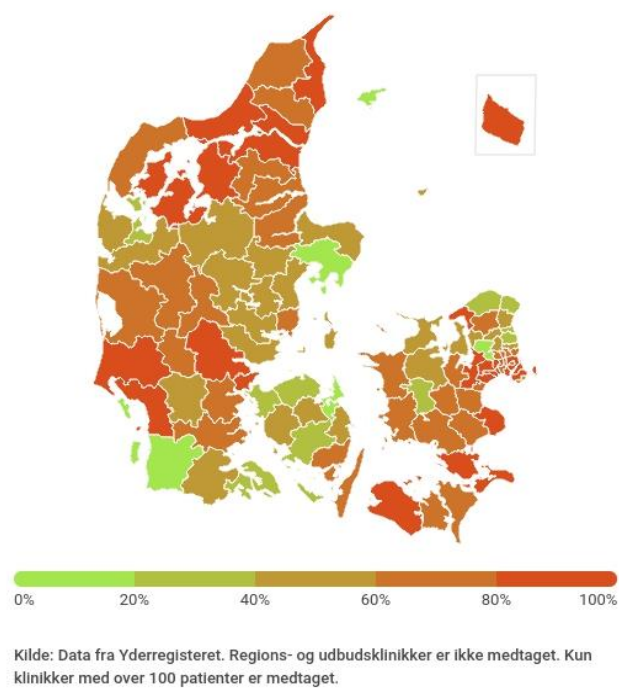
De seneste år har specielt Region Nordjylland og Region Sjælland været voldsomt udfordret af, at det ikke er let at tiltrække nye læger, når de gamle læger stopper. Men problemerne breder sig, således oplever flere af Danmarks større byer samt kommunerne på den københavnske vestegn i stigende grad problemer med at tiltrække læger.

En opgørelse af antallet af praksis med lukket for tilgang fra august 2017 viser, at 2/3 af praksis har lukket for tilgang af nye patienter. For blot 3 år siden havde kun ca. 38 pct. af praksis lukket for tilgang, så på den korte tid er antallet af kommuner i landet, hvor det er svært at finde en læge, blevet kraftigt forøget.

Praksis med lukket for tilgang 2014

Praksis med lukket for tilgang 2017

For 3 år siden var antallet af områder med en stor andel af praksis med lukket for tilgang begrænset til Nordjylland, Lolland-Falster og enkelte kommuner bl.a. et par på den københavnske vestegn. Nu har problemet med mange praksis med lukket for patienter bredt sig voldsomt, og det meste af Sjælland, store dele af det vestlige og midtjyske område har en stor andel af praksis med lukket for tilgang.

I overenskomsten om almen praksis er det aftalt, at den enkelte praksis kan lukke for tilgang, når antallet af gruppe 1-patienter pr. læge-kapacitet overstiger 1600.

Antallet af praksis med lukket for tilgang kan godt variere fra dag til dag alt efter antallet af patienter i den enkelte praksis, men det samlede antal praksis med lukket for tilgang er en indikation på, hvor godt et område er rustet til at modtage flere patienter, og en høj andel af praksis med lukket for tilgang er ofte et udtryk for, at der mangler læger i et givent område.

Mange praksis har lukket for tilgang, hvor der mangler læger

Netop sammenhængen mellem de lægedækningstruede områder og kommuner med mere end 60 pct. af praksis lukket for tilgang er slående, når kortene herfor sammenlignes. Kommunerne i Nordjylland, på Sydsjælland, på Lolland-Falster, på Bornholm, på den Københavnske vestegn, og området omkring Varde og Esbjerg optræder alle med en høj andel af praksis med lukket for tilgang og er samtidig defineret som lægedækningstruet.

Lægedækningstruede områder

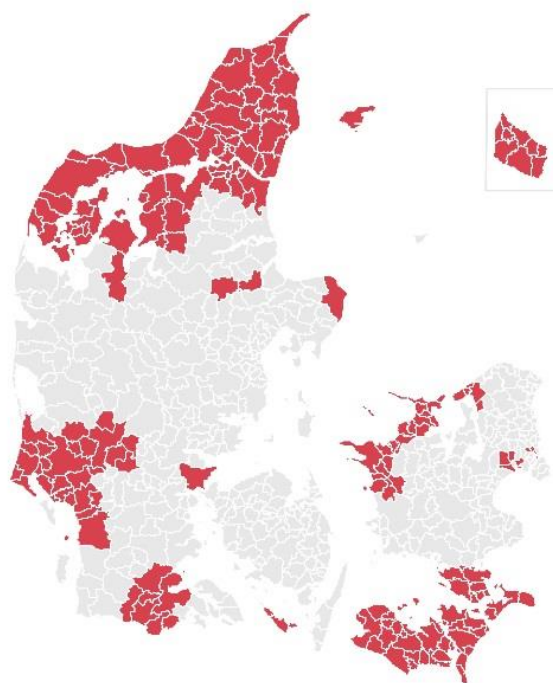
Praksisplanudvalgene i de enkelte regioner definerer ud fra kriterier aftalt i de enkelte regioner, hvilke områder de anser for lægedækningstruede. De enkelte regioner definerer selv deres lægedækningstruede områder, således kan der være forskel på, hvilke kriterier der lægges til grund, og om det eksempelvis er hele kommuner eller kun mindre områder, de enkelte regioner definerer som lægedækningstruede.

En opgørelse over de lægedækningstruede områder viser, at det meste af Region Nordjylland, det sydlige Sjælland og Lolland-Falster, samt området omkring Kalundborg og Halsnæs defineres som lægedækningstruede. Herudover er flere kommuner på den københavnske vestegn, Bornholm, de større jyske byer Randers, Varde, Esbjerg, Fredericia og Aabenraa, samt Ærø defineret som områder, der er lægedækningstruede.

I lægedækningstruede områder er der lempeligere mulighed for bl.a. at ansætte vikarer eller overtage praksis.

Kun to af kommunerne, der er karakteriseret som lægedækningstruede, har en lille andel af praksis med lukket for tilgang. Det drejer sig om Ærø, hvor patientoplandet er begrænset, samt Odsherred Kommune, hvor kun 40 pct. af praksis har lukket.

Lægedækningstruede områder

Kilde: PLO's regionale sekretariater på baggrund af oplysninger indstillet til praksisplanudvalgene.

Note: Region Hovedstaden definerer der udpegede områder som enten områder med mange sårbare borgere eller områder med udfordringer med at fastholde tilstrækkelig lægedækning.

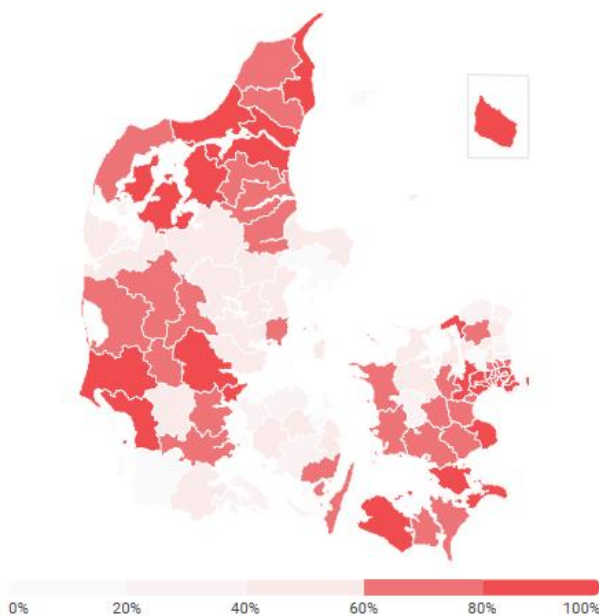
Analysen viser, at andre større områder end de lægedækningstruede har en høj andel af praksis med lukket for tilgang.

Hovedparten af de sjællandske kommuner, herunder de større bykommuner som Greve, Roskilde, Køge, Slagelse og Solrød, har en høj andel af praksis med lukket for tilgang, selvom områderne ikke er kategoriseret som lægedækningstruede.

Det samme ses i København og kommunerne på Amager, der også har en høj andel af praksis med lukket for tilgang. Alle kommunerne – ikke blot de lægedækningsstruede – på den københavnske vestegn har en høj andel af praksis med lukket for tilgang. Endelig optræder de større jyske bykommuner Vejle og Herning også på listen over kommuner med en høj andel af praksis med lukket for tilgang.

På næste side er andelen af praksis med lukket for tilgang anført for de enkelte kommuner.

Praksis med lukket for tilgang 2017

Kilde: Data fra Yderregisteret. Regions- og udbudsklinikker er ikke medtaget. Kun klinikker med over 100 patienter er medtaget.

Tabel 1. Andel af praksis med lukket for tilgang 2017, fordelt på kommuner

Plac.	Kommune	Gns. alder	Plac.	Kommune	Gns. alder
1	Glostrup	100%	50	Rødovre	63%
2	Halsnæs	100%	51	Gentofte	61%
3	Stevns	100%	52	Ballerup	60%
4	Vallensbæk	100%	53	Haderslev	60%
5	Fredericia	94%	54	Ikast-Brande	60%
6	Aalborg	93%	55	Kolding	60%
7	Albertslund	92%	56	Langeland	60%
8	Bornholms Regions	91%	57	Odder	60%
9	Høje-Taastrup	91%	58	Aabenraa	59%
10	Frederikshavn	90%	59	Favrskov	58%
11	Greve	90%	60	Holbæk	58%
12	Roskilde	90%	61	Holstebro	58%
13	Esbjerg	90%	62	Hedensted	57%
14	Lolland	88%	63	Horsens	57%
15	Tårnby	88%	64	Århus	56%
16	Hvidovre	86%	65	Lemvig	56%
17	Morsø	86%	66	Odense	56%
18	København	84%	67	Viborg	52%
19	Vordingborg	84%	68	Fredensborg	50%
20	Herlev	83%	69	Frederikssund	50%
21	Ishøj	83%	70	Norddjurs	50%
22	Vejle	83%	71	Nyborg	50%
23	Skive	81%	72	Samsø	50%
24	Jammerbugt	80%	73	Skanderborg	50%
25	Varde	80%	74	Furesø	47%
26	Vesthimmerland	80%	75	Vejen	46%
27	Hjørring	79%	76	Silkeborg	46%
28	Køge	79%	77	Allerød	44%
29	Lejre	78%	78	Lyngby-Taarbæk	42%
30	Randers	77%	79	Assens	40%
31	Slagelse	76%	80	Dragør	40%
32	Gladsaxe	76%	81	Odsherred	40%
33	Guldborgsund	75%	82	Helsingør	35%
34	Herning	75%	83	Faaborg-Midtfyn	33%
35	Solrød	75%	84	Middelfart	33%
36	Brøndby	73%	85	Rudersdal	30%
37	Frederiksberg	71%	86	Gribskov	27%
38	Næstved	70%	87	Sønderborg	27%
39	Mariagerfjord	69%	88	Sorø	25%
40	Thisted	69%	89	Ærø	25%
41	Kalundborg	68%	90	Hørsholm	22%
42	Svendborg	68%	91	Nordfyns	22%
43	Brønderslev	67%	92	Struer	22%
44	Faxe	67%	93	Syddjurs	18%
45	Hillerød	67%	94	Egedal	17%
46	Ringsted	67%	95	Kerteminde	13%
47	Billund	64%	96	Tønder	8%
48	Rebild	63%	97	Fanø	0%
49	Ringkøbing-Skjern	63%	98	Læsø*	0%

* på Læsø har der siden 1. april 2017 været en regionsdrevet klinik som eneste lægetilbud, da det ikke har været muligt at tiltrække faste praktiserende læger til øen.